

UNDERSØGELSE AF UØNSKET ADFÆRD BLANDT VÆRNEPLIGTIGE PÅ VÆRNEPLIGT- UDDANNELSERNE 2021/2022

HÆREN

INDHOLD

1. Indledning og formål	3
2. Resultat af undersøgelsen	5
2.1 Hæren, overordnet resultat fra 2022 sammenlignet med 2019.....	5
2.1.1 Hvem udøver den uønskede adfærd.....	8
2.1.2 Hvor sker den uønskede adfærd.....	11
2.1.3 Hvor ofte sker den uønskede adfærd	14
2.1.4 Skænderier eller konflikter og diskrimination	17
2.2 Hjælpe- og støttemuligheder	26

1. INDLEDNING OG FORMÅL

Forsvaret (FKO) og Beredskabsstyrelsen (BRS) har i 2021/2022 gennemført en undersøgelse blandt værnepligtige (VPL) om værnepligtsuddannelserne. Undersøgelsen i Hæren er gennemført som en spørgeskemaundersøgelse på internettet i perioden den 01. april til den 31. maj 2022.

Undersøgelsen afdækker bl.a. de værnepligtiges oplevelse af krænkende adfærd på værnepligtsuddannelserne. Målet er at fastholde fokus på dette nul-tolerance område, samt bruge resultatet til at skabe de bedst mulige betingelser for en god værnepligtsuddannelse.

Der er ved besvarelse af spørgeskemaet sikret anonymitet. Det er alene Forsvarsministeriets Center for HR-rådgivning og Arbejdsmiljø (CHA), der trækker data og udarbejder rapporter. Rapporterne udarbejdes alene på styrelses- og myndighedsniveau, og alene på niveauet, hvor det er muligt af hensyn til anonymiteten.

I 2019 blev der gennemført en lignende undersøgelse blandt de værnepligtige. Spørgsmålene om krænkende adfærd fra 2019 og 2021/2022 ligner hinanden, så resultater kan sammenlignes. Spørgeskemaet fra 2021/2022 er suppleret med spørgsmål om bl.a. diskrimination og skænderier eller konflikter, hvilket er nyt i forhold til 2019 undersøgelsen. De nye spørgsmål er hentet fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø **spørgeramme** om psykisk arbejdsmiljø. Skænderier eller konflikter kan lede til mobning, samt anden krænkende adfærd.

For undersøgelsen af værnepligtig uddannelserne 2021/2022, har det været muligt at vælge **anden kønsidentitet** under spørgsmålet 'Er du?' vedrørende køn. Antallet af værnepligtige, der har valgt denne mulighed er meget lille, hvorfor deres besvarelser er registreret i forhold til deres respektive køn i DEMARS, for at sikre de værnepligtiges anonymitet. Det er værd at bemærke, at en svarmulighed som **anden kønsidentitet** menes at være vigtig at have med, da der ses en stigning af denne gruppe i Danmark. Det samlede antal værnepligtige, der har valgt svarmuligheden **anden kønsidentitet** er ni VPL.

Det er CHA3 ved Center for HR-rådgivning og Arbejdsmiljø (CHA) ved Forsvarsministeriets Personalestyrelse, der har stået for undersøgelsen og den efterfølgende gennemgang af resultatet. Nærværende rapport omfatter Hærens (HRN) resultat.

Læsevejledning

For så vidt angår læsning af rapporten skal det bemærkes, at i tabel 2.2 – 2.7 er hovedspørgsmålet angivet i venstre side af tabellen. Ja-svar på hovedspørgsmålet er dernæst angivet i antal og procent i de to efterfølgende kolonner. De sidste kolonner indeholder antallet af svar på det tilhørende underspørgsmål.

I en række underspørgsmål har det været muligt for de værnepligtige at afgive flere svar. Det fremgår af den enkelte tabels overskrift, om de værnepligtige har haft den mulighed.

Definitioner

Spørgsmålene er understøttet af definitioner. Formålet er at sikre fælles forståelse af de forhold, der spørges ind til:

Uønsket adfærd

- Alle former for krænkende adfærd
- Skænderier eller konflikter
- Diskrimination

Diskrimination

- En kultur, hvor der forekommer diskrimination eller dårlig behandling på grund af ex. Køn, alder, etnicitet, religion, helbred eller seksuel orientering.

Skænderier eller konflikter

- Skænderier eller konflikter de værnepligtige imellem.
- Skænderier eller konflikter mellem en værnepligtig og en overordnet/anden ansat.

Kønskrænkende kultur

- En kultur, hvor der forekommer krænkelser og nedværdigende bemærkninger på grund af køn.

Uønsket seksuel opmærksomhed

- Nonverbal, eksempelvis tegn og fagter med hænder, mund, øjne m.m.
- Verbal, eksempelvis kommentarer, vittigheder m.m.
- Digital, eksempelvis via digitale medier i form af tekst eller billeder på Snapchat, Facebook, Twitter, mails mm.
- Præsenterede materialer af seksuel karakter eksempelvis blade eller billeder m.m.
- Fysisk adfærd, eksempelvis uønskede eller krænkende berøringer m.m.

Seksuel krænkende adfærd

- Tvang eller "noget for noget ydelser"
- Krav om seksuelle ydelser
- Voldtægtsforsøg
- Voldtægt.

Fysisk vold

- Om man har været udsat for fysisk vold.

Definitionen af fysisk vold er ikke uddybet i spørgeskemaet.

Mobning

- Om man har været udsat for mobning.

Definitionen af mobning er ikke uddybet i spørgeskemaet.

Vidner

- I kategorierne kønskranke adfærd, fysisk vold og mobning spørges om den værnepligtige har været vidne til krænkelser i værnepligten.

2. RESULTAT AF UNDERSØGELSEN

2.1 Hæren, overordnet resultat fra 2022 sammenlignet med 2019

Det overordnede resultat af VPL undersøgelsen for Hæren for 2019 og 2022 er vist i tabel 2.1 nedenfor.

I 2022 har 1.428 værnepligtige besvaret undersøgelsen heraf 351 kvinder og 1.077 mænd. Mulige deltagere var 2.061, hvilket giver en besvarelsesprocent på 69,3 %. I 2019 har 1.599 værnepligtige besvaret undersøgelsen heraf 351 kvinder og 1.248 mænd. Mulige deltagere var 2091, hvilket giver en besvarelsesprocent på 76,5 %.

Det kan oplyses, at 122 værnepligtige i 2021/2022 har oplevet et eller flere tilfælde af krænkende adfærd. Af de 122 værnepligtige, er de 61 kvinder og 61 mænd.

Af de 122 værnepligtige har:

- 108 oplevet kønskrænkende adfærd (tallet er ekskl. vidner)
- 16 oplevet mobning (tallet er ekskl. vidner)
- 4 oplevet fysisk vold (tallet er ekskl. vidner)

Det skal bemærkes, at én værnepligtig godt kan have oplevet mere end én type krænkende adfærd.

Tabel 2.1 viser bl.a. andelen i henholdsvis 2019 og 2022, der har oplevet eller været vidne til et eller flere tilfælde af kønskrænkende adfærd, vold og mobning.

Tabel 2.1 Hæren resultat 2019 og 2022

Spørgsmål	Antal ja i alt - 2019	Procent ja i alt - 2019	Antal ja i alt - 2022	Procent ja i alt - 2022	Antal ja kvinder	Procent ja kvinder	Antal ja mænd	Procent ja mænd
Oplever du, at der er en kønskrænkende omgangstone og/eller kønskrænkende kultur på dit tjenestested?	68	4,3%	85	6,0%	42	12,0%	43	4,0%
Har du i værnepligten været udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	25	1,6%	31	2,2%	25	7,1%	6	0,6%
Har du i værnepligten været udsat for kønskrænkende berøringer på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?	22	1,4%	25	1,8%	18	5,1%	7	0,6%
Har du i værnepligten været udsat for seksuel tvang på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	2	0,1%	1	0,1%	0	0,0%	1	0,1%
Har du i værnepligten været udsat for voldtægt eller voldtægtsforsøg på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	3	0,2%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Spørgsmål	Antal ja i alt - 2019	Procent ja i alt - 2019	Antal ja i alt - 2022	Procent ja i alt - 2022	Antal ja kvinder	Procent ja kvinder	Antal ja mænd	Procent ja mænd
<i>Har du i værnepligtstiden oplevet, at andre er blevet udsat for kønskrænkende adfærd på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?</i>	101	6,3%	66	4,6%	39	11,1%	27	2,5%
Har du i værnepligten været udsat for fysisk vold på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	14	0,9%	4	0,3%	2	0,6%	2	0,2%
<i>Har du i værnepligtstiden oplevet, at andre er blevet udsat for fysisk vold på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?</i>	34	2,1%	15	1,1%	5	1,4%	10	0,9%
Har du i værnepligten været udsat for mobning på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	47	2,9%	16	1,1%	5	1,4%	11	1,0%
<i>Har du i værnepligtstiden oplevet, at andre er blevet udsat for mobning på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?</i>	158	9,9%	99	6,9%	35	10,0%	64	5,9%
Har du i værnepligten haft skænderier eller konflikter med nogen på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	Spg. Ikke med i 2019	Spg. Ikke med i 2019	385	27,0%	115	32,8%	270	25,1%
Har du i værnepligten oplevet at blive diskrimineret eller dårligt behandlet på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt på grund af ex. dit køn, din alder, din etnicitet, din religion, dit helbred eller din seksuelle orientering?	Spg. Ikke med i 2019	Spg. Ikke med i 2019	91	6,4%	47	13,4%	44	4,1%

For så vidt angår kønskrænkende adfærd, er der en stigning i andelen, der oplever en kønskrænkende omgangstone eller kultur fra 4,3 % (68 værnepligtige) i 2019 til 6,0 % (85 værnepligtige) i 2022. Der er sket en stigning i andelen der oplever uønsket seksuel opmærksomhed fra 1,6 % (25 værnepligtige) til 2,2 % (31 værnepligtige). Der er en stigning i andelen, der har oplevet kønskrænkende berøringer fra 1,4 % (22 værnepligtige) til 1,8 % (25 værnepligtige). Der har i 2022 været ét tilfælde af seksuel tvang, og ingen voldtægt eller voldtægtsforsøg.

Tallet for fysisk vold er faldet, fra 0,9 % (14 værnepligtige) i 2019, til 0,3 % (4 værnepligtige) i 2022.

For så vidt angår mobning er der sket et fald. I 2019 var der 2,9 % (47 værnepligtige), der oplevede at blive mobbet mens der i 2022 er 1,1 % (16 værnepligtige), der har oplevet at blive mobbet.

Her til kommer, at 385 værnepligtige har oplevet skænderier eller konflikter og 91 værnepligtige, der har oplevet diskrimination. Det kan ses, at 32,8 % af de kvinder, der har deltaget i undersøgelsen, har haft skænderier eller konflikter, mens det tilsvarende gælder for 25,1 % af mændene. I forhold til diskrimination er der flere kvinder end mænd, der svarer, at de har oplevet at blive diskrimineret.

2.1.1 HVEM UDØVER DEN UØNSKEDE ADFÆRD

Nedenstående tabel 2.2 viser en oversigt over, hvem der udøver de forskellige former for uønsket adfærd. Personen bag den uønskede adfærd er hyppigst **en stuekammerat/lukafkammerat/stueformand** eller **en anden værnepligtig/ligestillet**. Endvidere er der flere tilfælde af **gruppeløber/befalingsmand/instruktør**, samt **delingsløber/NK deling/sektionsløber** og **anden ansat på tjenestestedet**. Det har været muligt for de værnepligtige at sætte flere kryds.

Tabel 2.2 Hvem udøver den uønskede adfærd

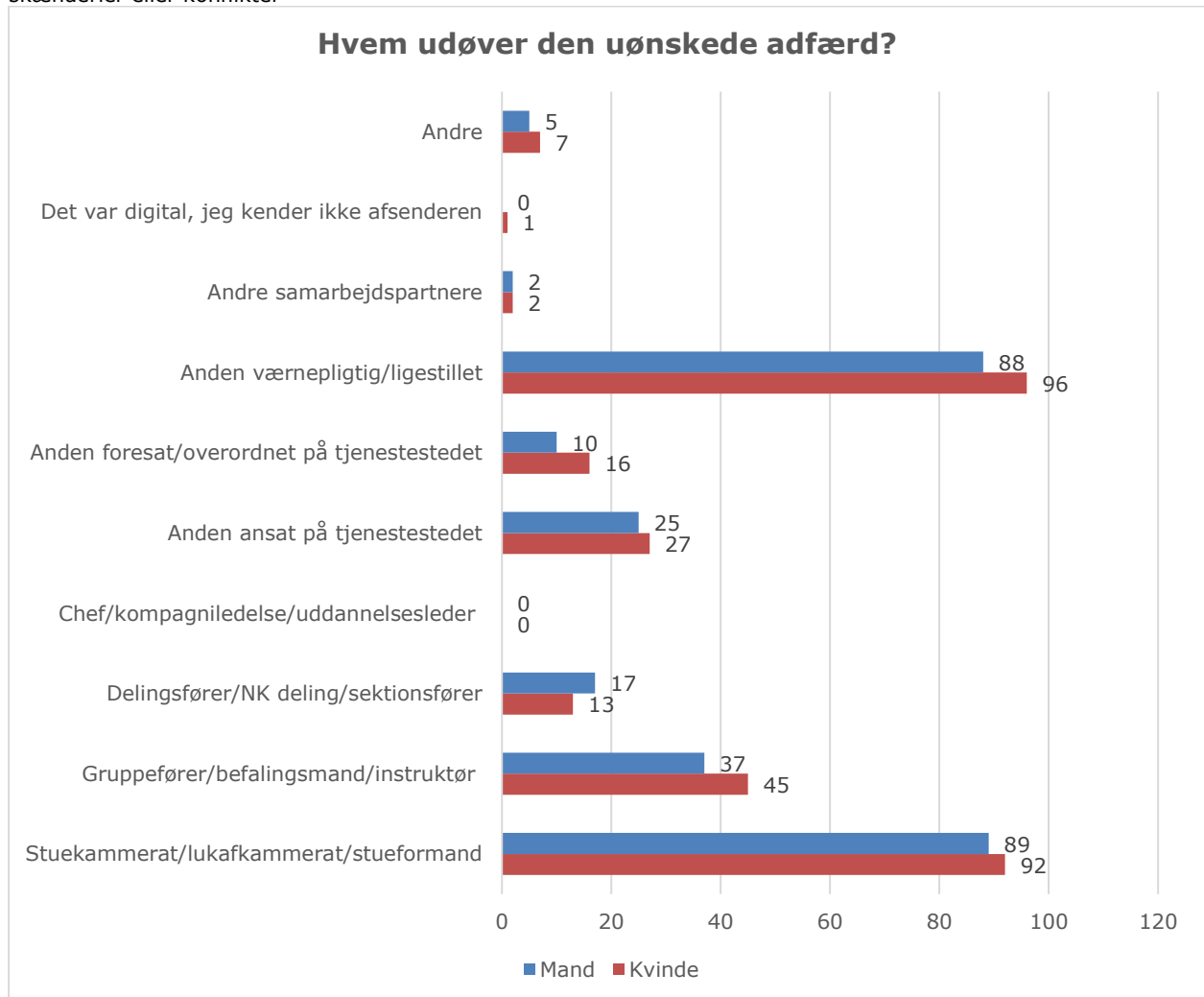
Spørgsmål	Ja svar		Stuekammerat/lukafkammerat/stueformand	Gruppeløber/befalingsmand/instruktør	Delingsløber/NK deling/sektionsløber	Chef/kompagniledelse/uddannelsesleder	Anden ansat på tjenestestedet	Anden foresat/overordnet på tjenestestedet	Anden værnepligtig/ligestillet	Andre samarbejdspartnere	Det var digital, jeg kender ikke afsenderen	Andre
	Antal	Procent										
Kønstrænkende adfærd	Antal	Procent	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
Oplever du, at der er en kønstrænkende omgangstone og/eller kønstrænkende kultur på dit tjenestested?	85	6,0%	34	16	8	0	14	5	34	0	0	2
Har du i værnepligten været udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	31	2,2%	16	4	0	0	2	4	14	0	1	0
Har du i værnepligten været udsat for kønstrænkende berøringer på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?	25	1,8%	8	0	0	0	4	2	13	1	Svar mulighed ikke med	2
Har du i værnepligten været udsat for seksuel tvang på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	1	0,1%	0	0	0	0	0	0	1	1	Svar mulighed ikke med	1
Har du i værnepligten været udsat for voldtægt eller voldtægtsforsøg på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	0	0,0%	0	0	0	0	0	0	0	0	Svar mulighed ikke med	0
<i>Har du i værnepligtstiden oplevet, at andre er blevet udsat for kønstrænkende adfærd på tjenestestedet</i>	66	4,6%	20	19	5	0	11	4	27	0	0	1

Spørgsmål	Ja svar		Stuekammerat/lukafkammerat/stueformand	Gruppenfører/befalingsmand/instruktør	Delingsfører/NK deling/sektionsfører	Chef/kompagniledelse/uddannelsesleder	Anden ansat på tjenestestedet	Anden foresat/overordnet på tjenestestedet	Anden værnepligtig/ligestillet	Andre samarbejdspartnere	Det var digital, jeg kender ikke afsenderen	Andre
<i>eller i forbindelse med din værnepligt?</i>												
Fysisk vold												
Har du i værnepligten været udsat for fysisk vold på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	4	0,3%	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0
<i>Har du i værnepligtstiden oplevet, at andre er blevet udsat for fysisk vold på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?</i>	15	1,1%	3	1	0	0	6	1	5	0	Svar mulighed ikke med	1
Mobning												
Har du i værnepligten været udsat for mobning på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	16	1,1%	11	2	0	0	1	1	4	0	0	0
<i>Har du i værnepligtstiden oplevet, at andre er blevet udsat for mobning på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?</i>	99	6,9%	59	26	6	0	2	0	46	1	0	2
Skænderier eller konflikter												
Har du i værnepligten haft skænderier eller konflikter med nogen på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	385	27,0%	272	8	10	0	3	1	138	5	Svar mulighed ikke med	8
Diskrimination												
Har du i værnepligten oplevet at blive diskrimineret eller dårligt behandlet på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt på grund af ex. dit køn, din alder, din etnicitet, din religion, dit helbred eller din seksuelle orientering?	91	6,4%	28	12	10	0	12	9	40	1	0	3

Nedenstående figur 2.1 viser en oversigt over, hvordan kvinder og mænd har svaret i forhold til, hvem der udøver de forskellige former for uønsket adfærd. Opgørelsen omfatter ikke skænderier eller konflikter. Det fremgår, at for både kvinder og mænd er det hyppigst **anden værnepligtige/ligestillet** og **stuekammerat/lukafkammerat/stueformand**, der udøver den uønskede adfærd. Det ses også, at både kvinder og mænd er udsat for uønsket adfærd fra flere grupper. Endvidere bemærkes det, at også fastansatte, heriblandt er overordnede udøver den uønskede adfærd.

Figur 2.1 Hvem udøver den uønskede adfærd fordelt på køn og sum af svar på alle underspørgsmål undtagen skænderier eller konflikter¹

¹Det er muligt at sætte flere kryds, hvorfor grafen er opgjort med antal svar ud for hver svarmulighed

2.1.2 HVOR SKER DEN UØNSKEDE ADFÆRD

Nedenstående tabel 2.3 viser en oversigt over, hvor de forskellige former for uønsket adfærd sker. Den krænkende adfærd sker hyppigst **under daglig tjeneste, på stuen/sovesal/lukaf/værelse, på fritidsområder**, samt **under øvelser** og **på bytur med andre fra dit tjenestested**. Endvidere har syv værnepligtige oplevet digitale krænkelse (hvilket for eksempel kan være på sociale medier, så som Instagram eller Snapchat). I 2019 var der 22 VPL, der oplevede digitale krænkelse. Det har været muligt for de værnepligtige at sætte flere kryds.

Tabel 2.3 Hvor sker den uønskede adfærd

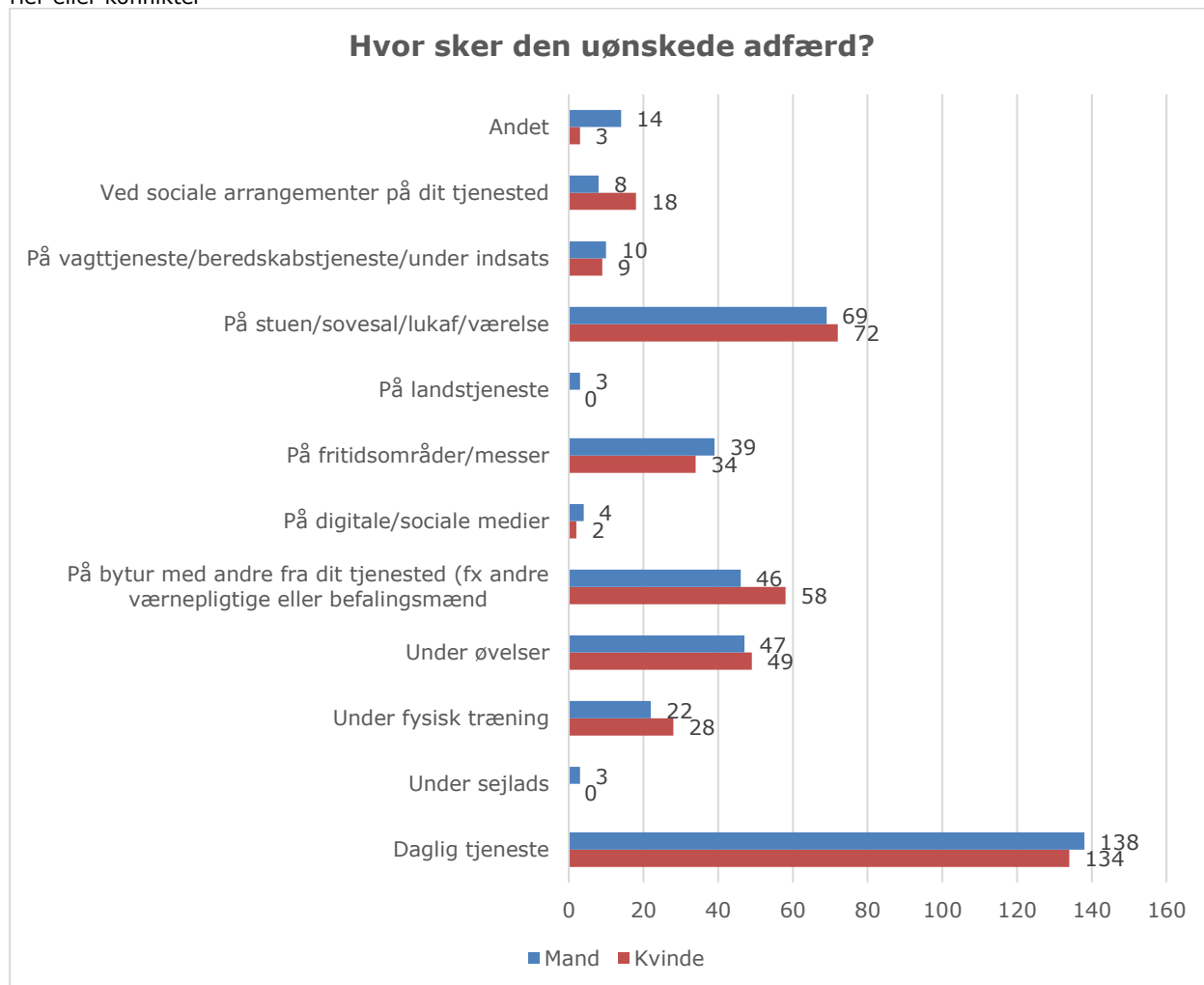
Spørgsmål	Ja svar		Daglig tjeneste	Under sejlads	Under fysisk træning	Under øvelser	På bytur med andre fra dit tjenestested (fx andre værnepligtige)	På digitale/sociale medier	På fritidsområder/messer	På landstjeneste	På stuen/sovesal/lukaf/værelse	På vagttjeneste/beredskabstjeneste/under indsats	Ved sociale arrangementer på dit tjenestested	Andet
	Antal	Procent	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
Oplever du, at der er en kønskrænkende omgangstone og/eller kønskrænkende kultur på dit tjenestested?	85	6,0%	62	1	12	20	26	1	14	1	38	4	9	2
Har du i værnepligten været udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	31	2,2%	13	0	2	2	12	1	5	0	13	2	2	0
Har du i værnepligten været udsat for kønskrænkende berøringer på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?	25	1,8%	6	0	0	0	8	Svar mulighed ikke med	5	0	10	1	3	0
Har du i værnepligten været udsat for seksuel tvang på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	1	0,1%	1	1	0	0	0	Svar mulighed ikke med	1	0	0	0	0	0
Har du i værnepligten været udsat for voldtægt eller voldtægtsforsøg på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	0	0,0%	0	0	0	0	0	Svar mulighed ikke med	0	0	0	0	0	0
Har du i værnepligtstiden oplevet, at andre er blevet udsat for kønskrænkende adfærd på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?	66	4,6%	37	0	6	14	21	Svar mulighed ikke med	16	0	19	1	5	3

Spørgsmål	Ja svar		Daglig tjeneste	Under sejlads	Under fysisk træning	Under øvelser	På bytur med andre fra dit tjenestested (fx andre værer)	På digitale/social media	På fritidsområder/messer	På landstjeneste	På stuen/sovesal/lukaf/værelse	På vagttjeneste/beredskabstjeneste/under indsats	Ved sociale arrangementer på dit tjenestested	Andet
Fysisk vold														
Har du i værnepligten været udsat for fysisk vold på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	4	0,3%	1	0	0	1	0	Svar mulighed ikke med	1	0	1	0	0	0
<i>Har du i værnepligtstiden oplevet, at andre er blevet udsat for fysisk vold på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?</i>	15	1,1%	0	0	1	2	6	Svar mulighed ikke med	5	0	2	0	1	1
Mobning														
Har du i værnepligten været udsat for mobning på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	16	1,1%	13	0	2	2	0	0	1	0	6	0	0	1
<i>Har du i værnepligtstiden oplevet, at andre er blevet udsat for mobning på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?</i>	99	6,9%	86	1	10	27	18	2	16	1	28	4	1	3
Skænderier eller konflikter														
Har du i værnepligten haft skænderier eller konflikter med nogen på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	385	27,0%	207	0	17	86	23	1	9	2	185	7	6	6
Diskrimination														
Har du i værnepligten oplevet at blive diskrimineret eller dårligt behandlet på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt på grund af ex. dit køn, din alder, din etnicitet, din religion, dit helbred eller din seksuelle orientering?	91	6,4%	53	0	17	28	13	2	9	1	24	7	5	7

Nedenstående Figur 2.2 viser en oversigt over, hvor den uønskede adfærd sker. Opgørelsen omfatter ikke skænderier eller konflikter. Det kan ses, at både mænd og kvinder oplever uønsket adfærd ved flere områder, heriblandt er **under daglig tjeneste, på stuen/sovesal/lukaf/værelse** og **på bytur**, samt **under øvelse** de områder, der er mest fremtrædende.

Figur 2.2 Hvor sker den uønskede adfærd fordelt på køn og sum af svar på alle underspørgsmål undtagen skænderier eller konflikter¹

¹Det er muligt at sætte flere kryds, hvorfor grafen er opgjort med antal svar ud for hver svarmulighed

2.1.3 HVOR OFTE SKER DEN UØNSKEDE ADFÆRD

Nedenstående tabel 2.4 viser en oversigt over, hvor ofte de forskellige former for uønsket adfærd sker.

Ser man på kønskrænkende adfærd, har 11 værnepligtige oplevet kønskrænkende adfærd, i form af kønskrænkende omgangstone eller kultur eller uønsket seksuel opmærksomhed **dagligt**. 49 værnepligtige, har oplevet kønskrænkende omgangstone **ugentligt**, 15 **månedligt** og 11 **sjældnere end månedligt**. 13 værnepligtige har oplevet uønsket seksuel opmærksomhed **ugentligt**, ni **månedligt** og otte **sjældnere end månedligt**. Seks har oplevet at være udsat for kønskrænkende berøringer **ugentligt**, fem **månedligt** og 14 **sjældnere end månedligt**.

Endvidere er fire værnepligtige udsat for fysisk vold **sjældnere end månedligt**.

Ser man på mobning, er der 16 værnepligtige, der svarer, at de har været udsat for mobning. Det spænder fra fire **dagligt**, fem **ugentligt**, fire **månedligt** og tre **sjældnere end månedligt**.

Skænderier eller konflikter foregår oftest **sjældnere end månedligt** i alt 55, mens én oplever det **dagligt**, 13 oplever det **ugentligt** og 13 **månedligt**.

For så vidt angår diskrimination oplever otte værnepligtige det **ugentligt**, syv **månedligt** og 17 **sjældnere end månedligt**.

Tabel 2.4 Hvor ofte sker den uønskede adfærd

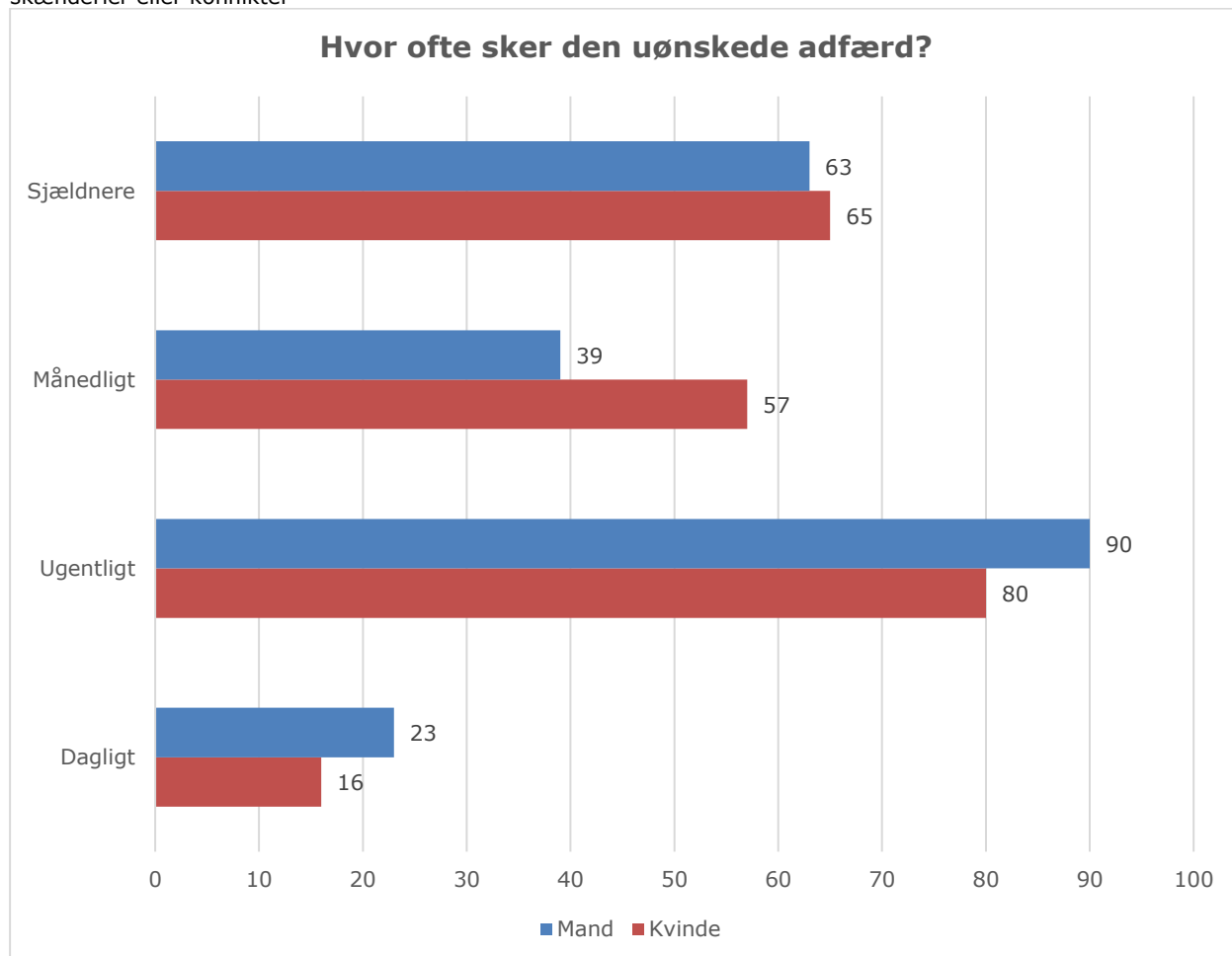
Spørgsmål	Ja svar		Dagligt	Ugentligt	Månedligt	Sjældnere
	Antal	Procent	Antal	Antal	Antal	Antal
Oplever du, at der er en kønskrænkende omgangstone og/eller kønskrænkende kultur på dit tjenestested?	85	6,0%	10	49	15	11
Har du i værnepligten været udsat for uønsket seksuel opmærksomhed på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	31	2,2%	1	13	9	8
Har du i værnepligten været udsat for kønskrænkende berøringer på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?	25	1,8%	0	6	5	14
Har du i værnepligten været udsat for seksuel tvang på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	1	0,1%	0	0	0	1
Har du i værnepligten været udsat for voldtægt eller voldtægtsforsøg på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	0	0,0%	0	0	0	0

Spørgsmål	Ja svar		Dagligt	Ugentligt	Månedligt	Sjældnere
<i>Har du i værnepligtstiden oplevet, at andre er blevet udsat for kønskrænkende adfærd på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?</i>	66	4,6%	5	18	21	22
Fysisk vold						
Har du i værnepligten været udsat for fysisk vold på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	4	0,3%	0	0	0	4
<i>Har du i værnepligtstiden oplevet, at andre er blevet udsat for fysisk vold på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?</i>	15	1,1%	0	1	1	13
Mobning						
Har du i værnepligten været udsat for mobning på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	16	1,1%	4	5	4	3
<i>Har du i værnepligtstiden oplevet, at andre er blevet udsat for mobning på tjenestestedet eller i forbindelse med din værnepligt?</i>	99	6,9%	13	58	18	10
Skænderier eller konflikter						
Har du i værnepligten haft skænderier eller konflikter med nogen på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	385	27,0%	9	58	90	228
Diskrimination						
Har du i værnepligten oplevet at blive diskrimineret eller dårligt behandlet på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt på grund af ex. dit køn, din alder, din etnicitet, din religion, dit helbred eller din seksuelle orientering?	91	6,4%	6	20	23	42

Nedenstående figur 2.3 viser en oversigt over, hvor ofte den uønskede adfærd sker. Opgørelsen omfatter ikke skænderier eller konflikter. Det er tydeligt, at for de kvinder og mænd der har svaret, at de oplever en uønsket adfærd, sker det hyppigst **ugentligt**. Dog oplever en andel af kvinder og mænd en uønsket adfærd både **månedligt** og **sjældnere end månedligt**, mens 16 kvinder og 23 mænd oplever en uønsket adfærd **dagligt**.

Figur 2.3 Hvor ofte sker den uønskede adfærd fordelt på køn og sum af svar på alle underspørgsmål undtagen skænderier eller konflikter

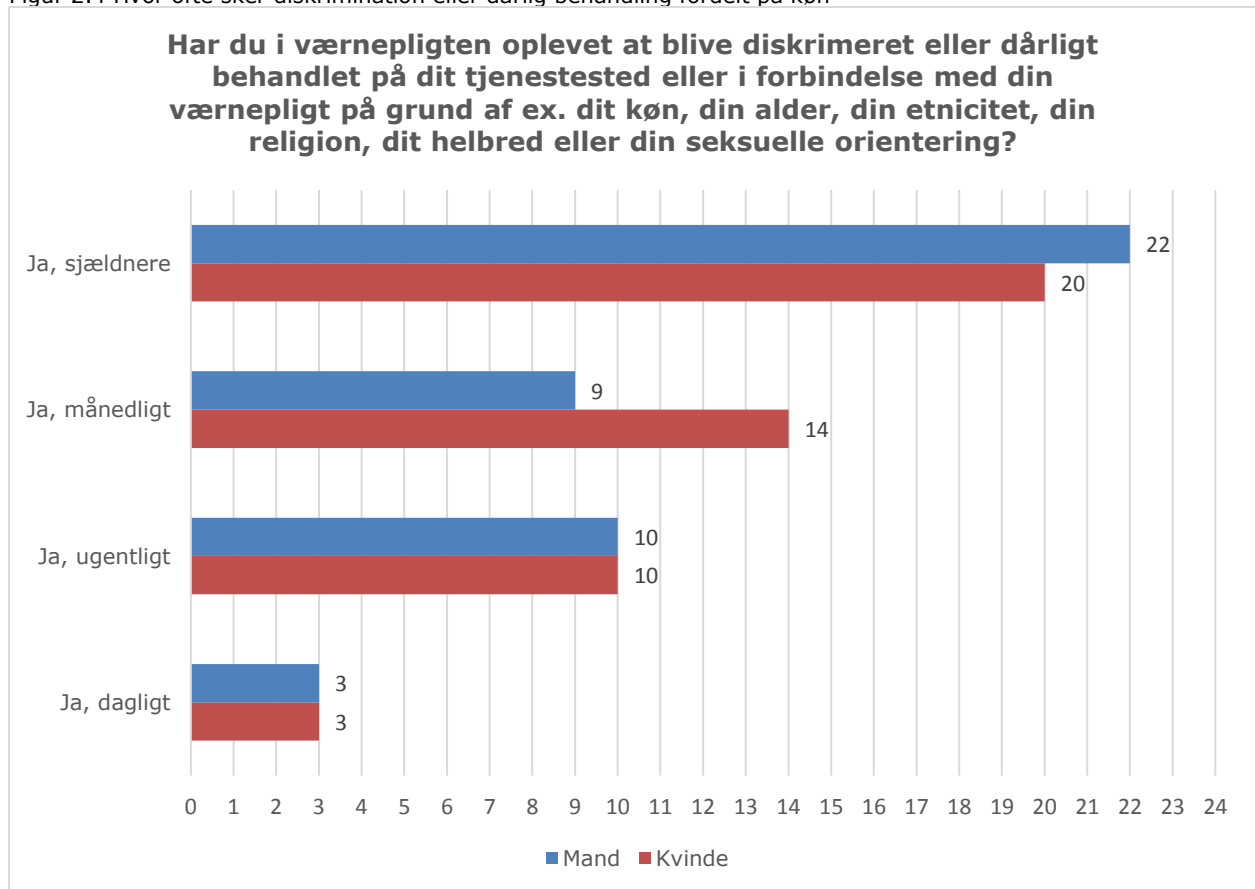
2.1.4 SKÆNDERIER ELLER KONFLIKTER OG DISKRIMINATION

I undersøgelsen blandt de værnepligtige for 2022, er der tilføjet nye spørgsmål i området 'Krænkende adfærd'. Disse spørgsmål handler specifikt om emnerne **diskrimination** og **skænderier eller konflikter**.

2.1.4.1 Diskrimination

I nedenstående figur 2.4, er det tydeliggjort på kønsfordeling, hvor ofte henholdsvis kvinder og mænd i Hæren har oplevet diskrimination eller anden dårlig behandling. Der er 20 kvinder og 22 mænd, der oplever at blive diskrimineret **sjældnere end månedligt**. Tre kvinder og mænd oplever diskrimination **dagligt**, 10 kvinder og mænd **ugentligt**, og henholdsvis 14 kvinder og 9 mænd **månedligt**.

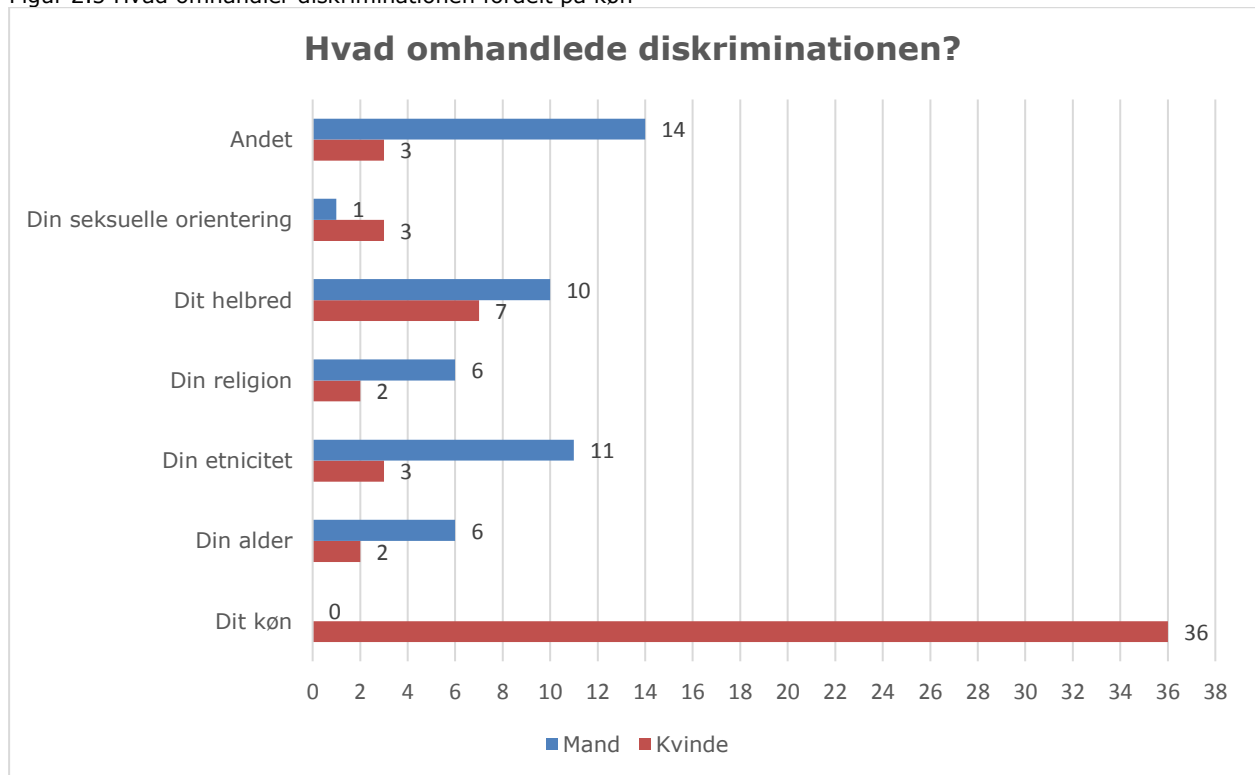
Figur 2.4 Hvor ofte sker diskrimination eller dårlig behandling fordelt på køn

I nedenstående figur 2.5, kan det ses at diskrimination hos kvinderne hyppigst har handlet om **køn** eller **helbred**. Dog er det værd at bemærke, at kvinder oplever diskrimination inden for alle grupper. Mændene oplever hyppigst diskrimination omhandlende **etnicitet**, **helbred** eller **andet**.

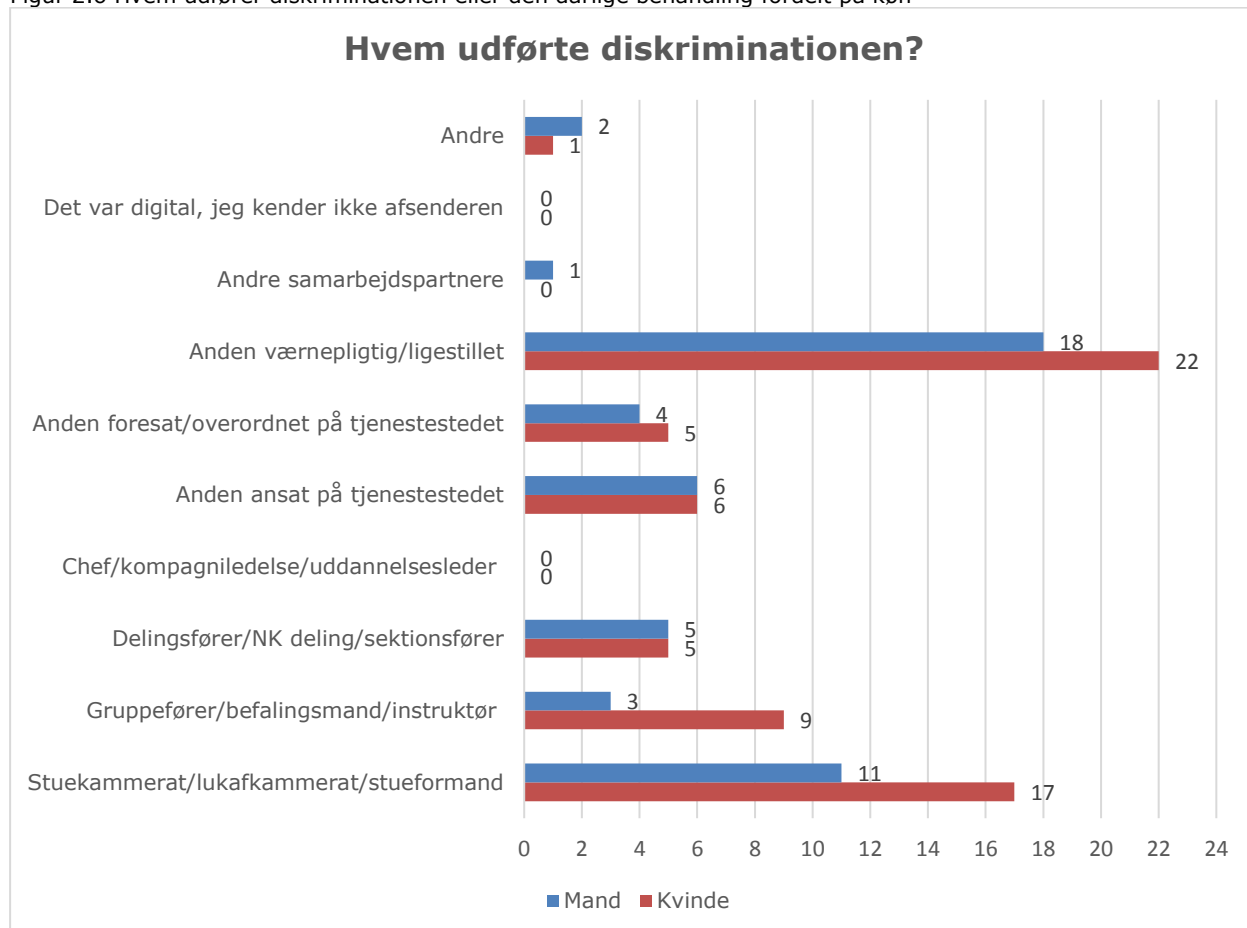
Figur 2.5 Hvad omhandler diskriminationen fordelt på køn¹

¹Det er muligt at sætte flere kryds, hvorfor tabellen er opgjort med antal svar ud for hver svarmulighed

Nedenstående figur 2.6 viser en oversigt over, hvem der udøver diskrimination eller dårlig behandling. Det kan ses, at kvinder hyppigst oplever diskrimination fra **andre værnepligtige/ligestillet** og **Delingsfører/NK deling/sektionsfører**, samt fra **grupperfører/befalingsmand/instruktør** og **stuekammerat/lukafkammerat/stueformand**. Mænd oplever hyppigst diskrimination fra **anden værnepligtig/ligestillet** og **stuekammerat/lukafkammerat/stueformand**.

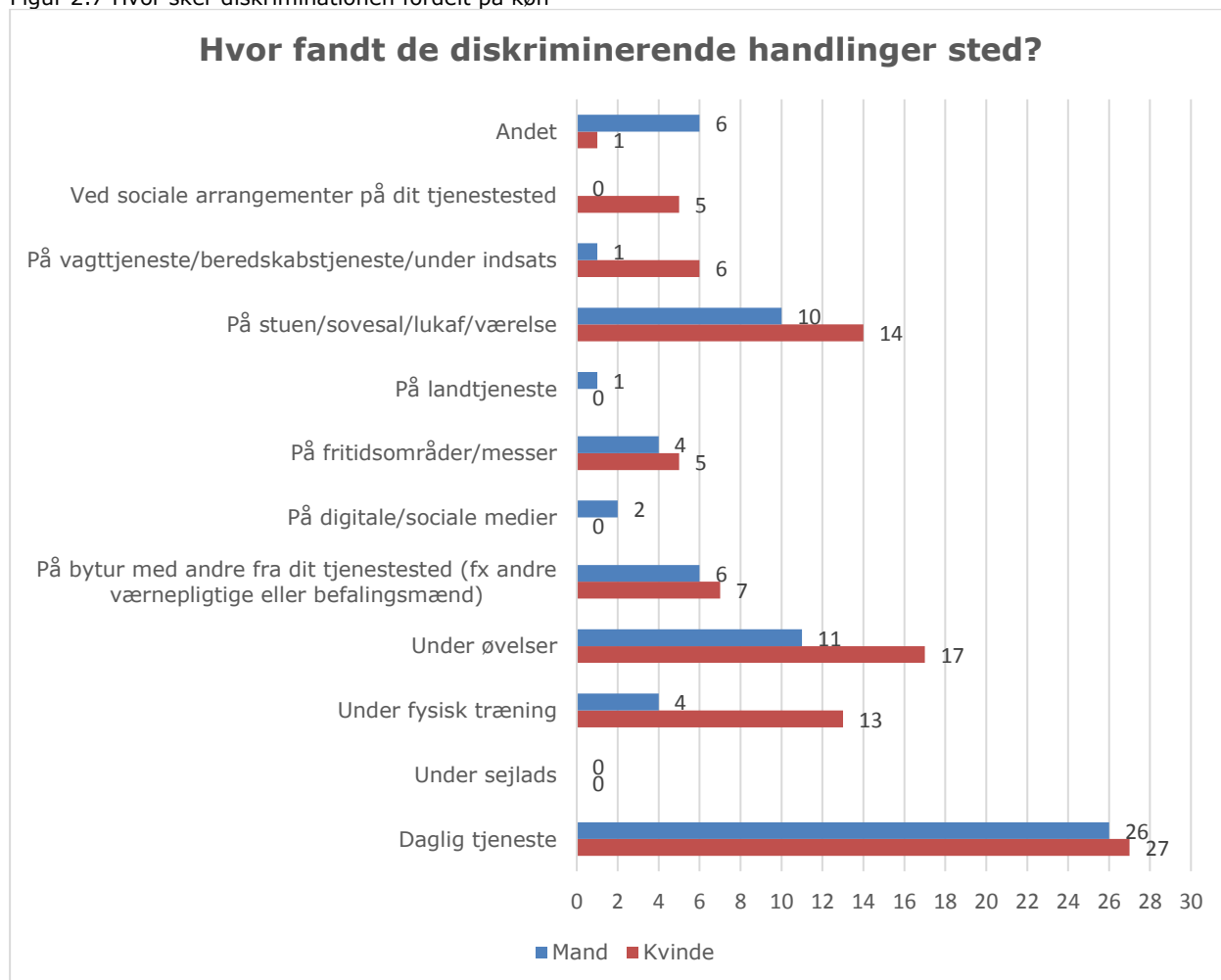
Figur 2.6 Hvem udfører diskriminationen eller den dårlige behandling fordelt på køn¹

¹Det er muligt at sætte flere kryds, hvorfor tabellen er opgjort med antal svar ud for hver svarmulighed

Nedenstående figur 2.7 viser en oversigt over hvor diskriminationen sker. Her er det hyppigst **under daglig tjeneste** (27 kvinder, 26 mænd) og **under øvelser** (17 kvinder, 11 mænd), samt **på stuen/sovesal/lukaf/værelse** (14 kvinder, 10 mænd) og **under fysisk træning** (13 kvinder, 4 mænd), at der opleves diskrimination.

Figur 2.7 Hvor sker diskriminationen fordelt på køn¹

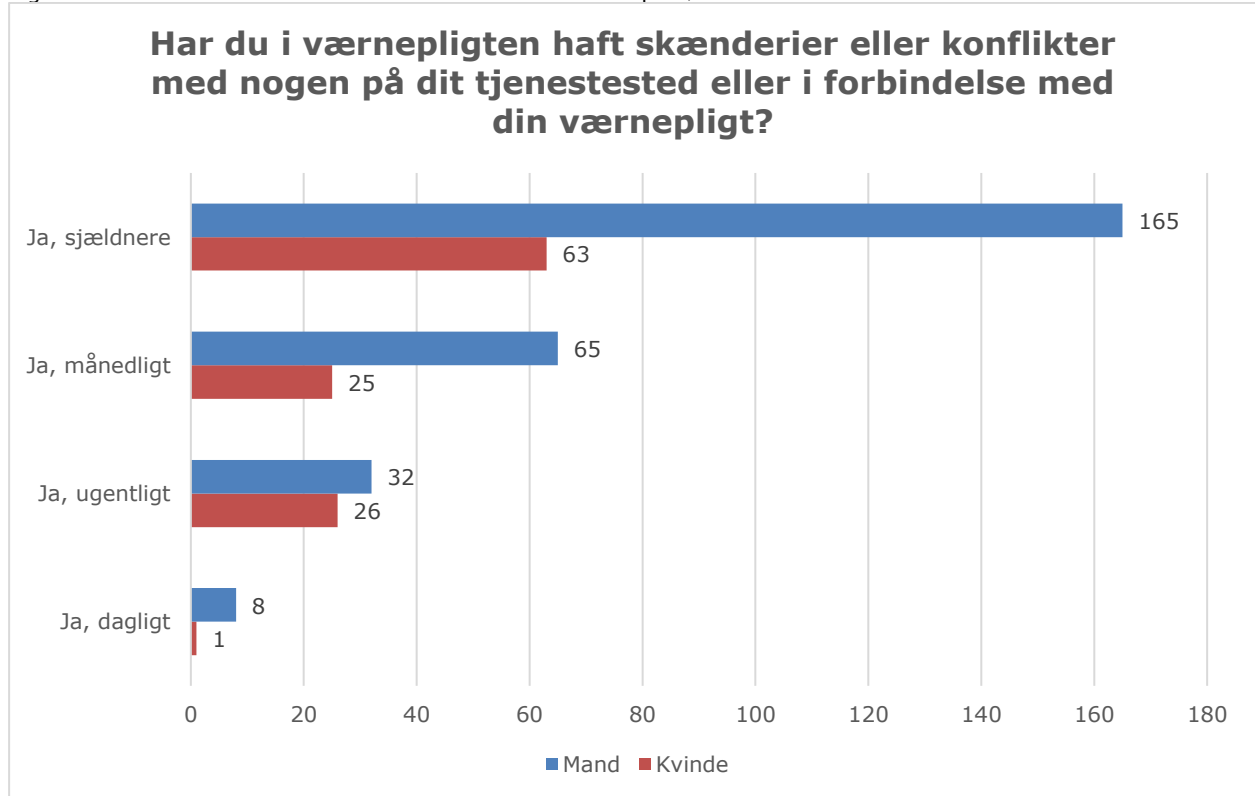
¹Det er muligt at sætte flere kryds, hvorfor tabellen er opgjort med antal svar ud for hver svarmulighed

2.1.4.2 Skænderier eller konflikter

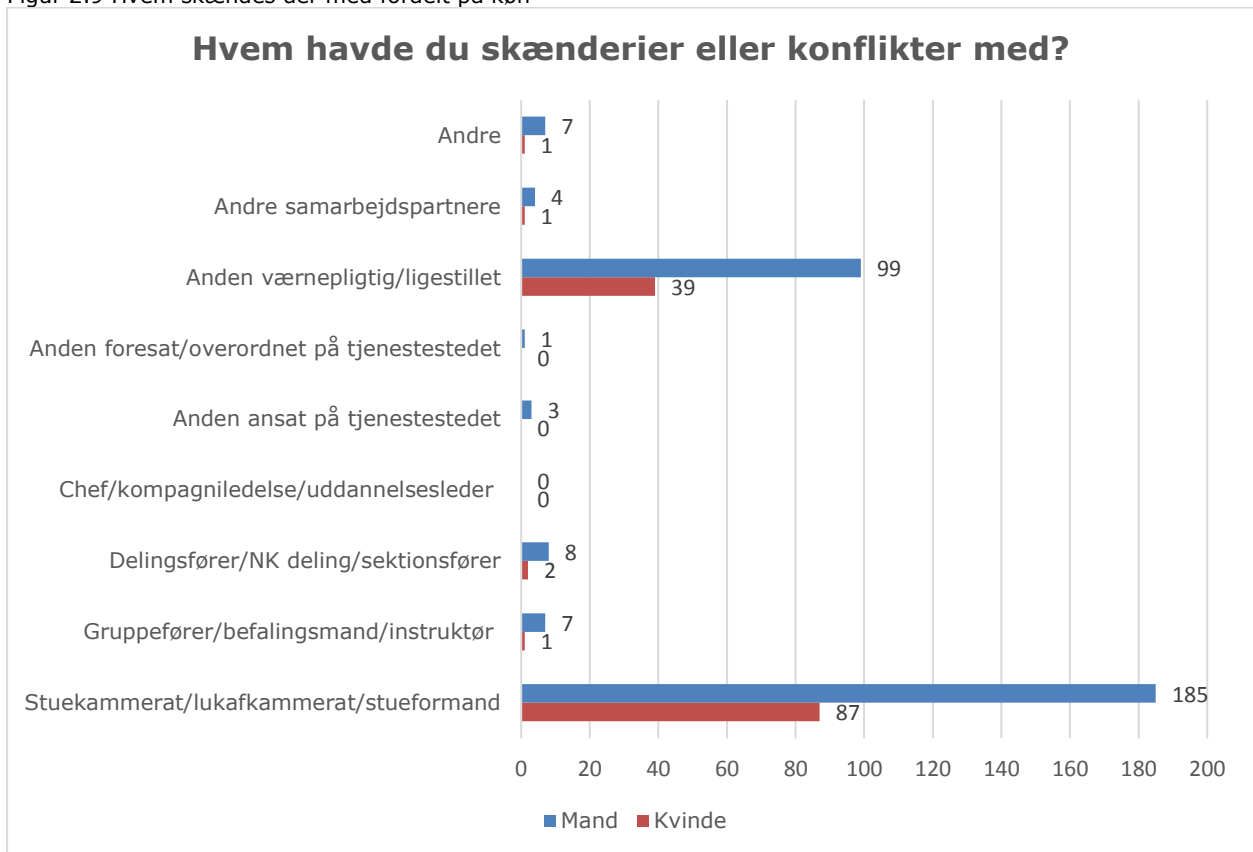
For de kvinder og mænd der har svaret, at de har haft skænderier eller konflikter, har størstedelen været **sjældnere end månedligt**, jf. figur 2.8. Dog har både kvinder og mænd oplevet at have skænderier eller konflikter både **månedligt** og **ugentligt**. Otte mænd og én kvinde har oplevet at have skænderier eller konflikter **dagligt**.

Figur 2.8 Hvor ofte sker skænderier eller konflikter fordelt på køn

Jf. figur 2.9 er det mest fremtrædende, at både mænd og kvinder hyppigst har haft skænderier eller konflikter med en **stuekammerat/lukafkammerat/stueformand** eller med en **anden værnepligtig/ligestillet**.

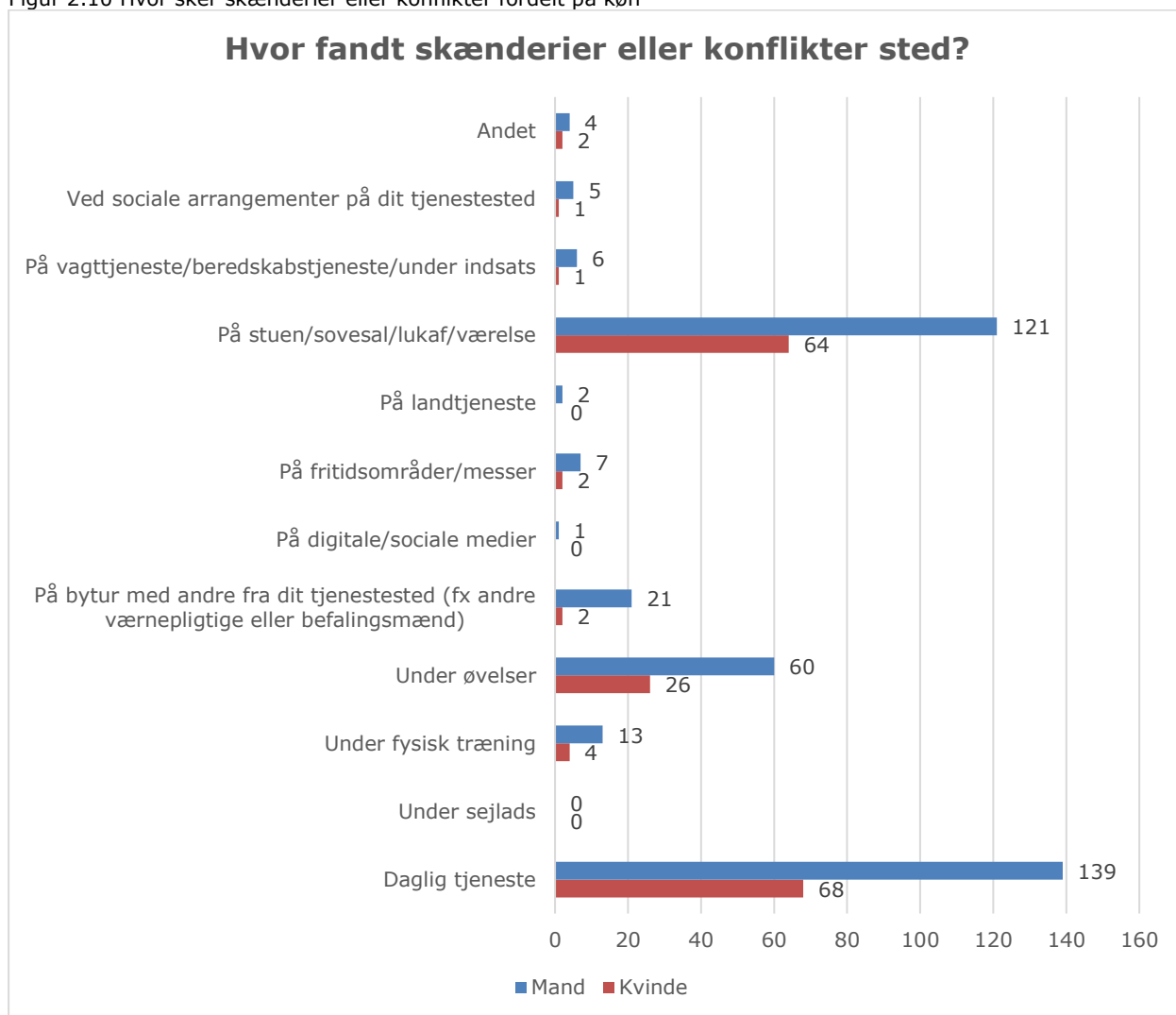
Figur 2.9 Hvem skændes der med fordelt på køn¹

¹Det er muligt at sætte flere kryds, hvorfor tabellen er opgjort med antal svar ud for hver svarmulighed

Angående hvor skænderier eller konflikter sker, er det for kvinder og mænd hyppigst **på stuen/sovesal/lukaf/værelse** og **under daglig tjeneste**. Dog er der samtidig flere tilfælde af skænderier eller konflikter **under øvelser**.

Figur 2.10 Hvor sker skænderier eller konflikter fordelt på køn¹

¹Det er muligt at sætte flere kryds, hvorfor tabellen er opgjort med antal svar ud for hver svarmulighed

Som led i undersøgelsen blandt de værnepligtige, har de svaret på spørgsmål vedrørende håndtering af krænkende adfærd. Mere specifikt præsenteres håndtering af 'skænderier eller konflikter' i tabellerne 2.5 – 2.7.

Jf. tabel 2.5 kan det ses, at ved spørgsmål angående 'skænderier eller konflikter' er der kommet 385 ja svar, hvori 263 har svaret at **hændelsen blev håndteret**.

Tabel 2.5 Blev den krænkende hændelse håndteret

Spørgsmål	Ja svar		Det blev ikke håndteret	Hændelsen blev håndteret	Ved ikke
	Antal	Procent	Antal	Antal	Antal
Har du i værnepligten haft skænderier eller konflikter med nogen på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	385	27,0%	60	263	62

Vedrørende spørgsmål om hvem der håndterede hændelsen (tabel 2.6), har 284 værnepligtige svaret, at de selv håndterede skænderiet. Endvidere har flere værnepligtige benyttet sig af **OPRK** (57 svar), en **talsmand** (33 svar) eller en **chef/ledelse** (20 svar). Det er værd at bemærke, at 19 værnepligtige har svaret, at **der var andre, der så hændelsen, men der blev ikke grebet ind**. Det har været muligt for de værnepligtige at sætte flere kryds.

Tabel 2.6 Hvem håndterede hændelsen

Spørgsmål	Ja svar		Det blev håndteret af mig selv	Det blev håndteret med bi- drag fra andre værnepligtige/ OPRK (Organisationen for Personlig Rådgivning og Koll- gastøtte), talsmand, social- rådgiver eller andre	Det blev håndteret med hjælp fra talsmanden	Det blev håndteret med bi- drag fra chef/ledelsen	Der var andre, der så hændel- sen, men der blev ikke grebet ind	Der var ikke andre, der så det	Jeg blokerede den krænkende kollega på de sociale medier	Ved ikke
	Antal	Procent	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
Har du i værnepligten haft skænderier eller konflikter med nogen på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	385	27,0%	284	57	33	20	19	9	0	52

Tabel 2.7 vedrører de værnepligtiges tilfredshed med håndteringen. 286 værnepligtige har svaret, at de var tilfredse med den måde hændelsen blev håndteret på, mens 99 værnepligtige var utilfredse med håndteringen.

Tabel 2.7 Var de værnepligtige tilfredse med håndteringen

Spørgsmål	Ja svar		Ja	Nej
	Antal	Procent	Antal	Antal
Skænderier eller konflikter				
Har du i værnepligten haft skænderier eller konflikter med nogen på dit tjenestested eller i forbindelse med din værnepligt?	385	27,0%	286	99

2.2 Hjælpe- og støttemuligheder

Som en del af undersøgelsen, har de værnepligtige svaret på spørgsmål omkring hjælpe- og støttemuligheder:

- Spørgsmål 7.1 omhandler de værnepligtiges kendskab til hjælpe- og støttemuligheder, og 1.397 ud af 1.428 værnepligtige har svaret, at de kender til en eller flere af de foreslåede **hjælpe- eller støttemuligheder**. 31 værnepligtige har svaret, at de **ikke kender til hjælpe- eller støttemuligheder**.
- Spørgsmål 7.2 spørger ind til, hvorvidt de værnepligtige har søgt råd eller vejledning ved én eller flere af hjælpe- og støttemulighederne. 514 værnepligtige har oplevet eller været vidne til ét eller flere tilfælde af uønsket adfærd, mens 283 værnepligtige har svaret, at de har søgt råd eller vejledning ved de foreslåede hjælpe- og støttemuligheder. 514 VPL svarer til det totale antal værnepligtige der har svaret 'Ja' til at have oplevet eller været vidne til ét eller flere tilfælde af uønsket adfærd (kønkrænkende adfærd, mobning, fysisk vold, skænderier eller konflikter og diskrimination).

Jf. tabel 2.8 kan det ses, at både kvinder og mænd hyppigst går til deres **gruppelø-
rer/nærmeste befalingsmand** eller deres **delingsfører**, når de søger om hjælp eller støtte mod krænkende adfærd. Der stilles endnu en hjælpe- og støttemulighed til rådighed som ikke præsenteres i tabel 2.8, da de værnepligtige ikke oplyser, at de benytter denne mulighed. Denne hjælpe- og støttemulighed er **whistleblowerordningen**.

Tabel 2.8 Hos hvem har de værnepligtige søgt hjælp eller støtte

Hos hvem har du søgt hjælp eller støtte?	Min gruppefører / nærmeste befalingsmand	Min delingsfører	Næstkommanderende	Talsmandsordningen	Værnepligtsrådet	En OPRK'er (Organisation for Personlig Rådgivning og Kollegastøtte)	Mentorordningen	Arbejds miljørepræsentant	Socialrådgiver	Familie, venner, kæreste/ægtefælle	Andre
Antal svar i alt	162	152	49	96	8	2	3	2	56	37	3
Kvinder	60	52	13	44	6	1	2	2	17	18	1
Mænd	102	100	36	52	2	1	1	0	39	19	2

Af de 283 værnepligtige, der har søgt råd eller vejledning ved én eller flere af hjælpe- og støttemulighederne, har 109 kvinder helt eller delvist fået den hjælp de havde brug for. Af de mandelige værnepligtige, har 164 mænd helt eller delvist fået den hjælp, de havde brug for, jf. tabel 2.9. Der er 10 værnepligtige i alt, der ikke har fået den hjælp, de havde brug for.

Tabel 2.9 Fik de værnepligtige den hjælp, de havde brug for

Fik du den hjælp, du havde brug for?	Ja	Nej	Delvist
Antal svar i alt	221	10	52
Kvinder	90	4	19
Mænd	131	6	33